

Številka: 415/2023
Datum: 6.10.2023

ŽUPANI IN OBČINSKI SVETI

- Občine Destnik
- Občine Gorišnica
- Občine Hajdina
- Občine Juršinci
- Občine Kidričevo
- Občine Majšperk
- Občine Markovci
- Občine Videm
- Občine Zavrč
- Občine Žetale

 OBČINA GORIŠNICA	
Prejeto: 41.10.2023	Sig. znak: 1001
Vred.:	Priloge:
Številka zadeve: 397/2023	

Zadeva: Stališče v zvezi z Odlokom o spremembah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, ki ga je dne 25.9.2023 sprejel Mestni svet Mestne občine Ptuj

V javnem zavodu Knjižnica Ivana Potrča Ptuj smo bili šele z objavo gradiv za sejo Mestnega sveta Mestne občine Ptuj, ki je potekala 25.9.2023, seznanjeni, da Mestna občina Ptuj načrtuje spremembo Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj po skrajšanem postopku, in sicer v delu odloka, ki se nanaša na pogoje za imenovanje direktorja. Ker v proces spreminjanja odloka nismo bili vključeni, v nadaljevanju v povezavi s sklepom Sveta zavoda Knjižnice Ivana Potrča Ptuj z dne 21.9.2023 pisno podajamo svoje stališče v zvezi s spremembami, ki jih je sprejela Mestna občina Ptuj.

V Odloku o spremembah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, sprejetem s strani Mestne občine Ptuj, je predvidena sprememba 24. člena odloka, ki se nanaša na pogoje za imenovanje za direktorja knjižnice. **S spremembo odloka se pri pogojih za direktorja znižujejo potrebne vodilne ali vodstvene izkušnje (iz 5 na 3 leta), prav tako pa se določa, da ni potrebno, da oseba, ki je imenovana za direktorja, ob imenovanju izpolnjuje pogoj opravljenega izpita iz bibliotekarstva, temveč ga lahko opravi v roku enega leta od sklenitve pogodbe o zaposlitvi.**

V zvezi s sprejeto spremembo ocenjujemo, da je zniževanje strokovnih standardov in kompetenc za direktorja tako v smislu zahtevanih vodilnih ali vodstvenih izkušenj kot v smislu dodatnega časa za opravo bibliotekarskega izpita nesprejemljivo, saj ni mogoče pričakovati, da bi zavod izpolnjeval svoje poslanstvo in strokovne standarde, če ga vodi oseba, ki s področja dela zavoda nima izkušenj.¹

Predvsem nasprotujemo uvajanju dodatnega roka za opravo izpita iz bibliotekarstva iz naslednjih ključnih razlogov:

¹ Tako tudi obrazložitev amandmaja mestnih svetnikov Mestne občine Ptuj na seji dne 25.9.2023, dostopen na spletni strani Mestne občine Ptuj.

- Zakon o zavodih v 31. členu določa, da direktor vodi strokovno delo zavoda, razen če ni z zakonom ali aktom o ustanovitvi določeno, da sta poslovodna funkcija in funkcija vodenja strokovnega dela zavoda ločeni; 20. člen odloka o ustanovitvi knjižnice določa, da **direktor knjižnice organizira in vodi poslovanje knjižnice ter je odgovoren za strokovno delo zavoda**, kar pomeni, da **odlok v konkretnem primeru ne ločuje poslovodne in strokovne funkcije direktorja**;
- ustanovitveni akti večine primerljivih knjižnic določajo bibliotekarski izpit kot pogoj za imenovanje direktorja in ga ni mogoče opraviti v naknadnem roku, kar je tudi po našem mnenju edino sprejemljivo, saj **direktor ne more kvalitetno opravljati svojih nalog brez opravljenega bibliotekarskega izpita, s katerim pridobi znanje iz stroke**; v knjižnicah, kjer bibliotekarski izpit ni pogoj za imenovanje direktorja, imajo večinoma imenovane pomočnike direktorja za strokovno delo, pri katerih pa bibliotekarski izpit predstavlja pogoj za zasedbo delovnega mesta;
- **priprave na bibliotekarski izpit so zelo obsežne in potekajo v skladu s Pravilnikom o bibliotekarskem izpitu (Uradni list RS, št. 75/16 in 66/22) ter vključujejo obvezno predhodno strokovno usposabljanje, ki traja najmanj šest mesecev, izdelavo pisne naloge ter za kandidate, ki nimajo formalne bibliotekarske izobrazbe, opravljen Študijski program za izpopolnjevanje (ŠPIK-B), Smer za izpopolnjevanje iz bibliotekarstva za bibliotekarski izpit (ŠPIK-B), ki ga razpisuje Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani;**² vse navedeno pomeni, da je direktor, ki je na to delovno mesto imenovan brez predhodno opravljenega bibliotekarskega izpita, močno oviran pri opravljanju svojih obveznosti v prvem letu svojega mandata, saj je študij dolgotrajen in posledično pomeni precejšnjo odsotnost direktorja z delovnega mesta.

Glede na do sedaj navedeno menimo, da ne obstaja noben zakonsko določen razlog, zakaj bi bilo treba obstoječe strokovne pogoje za imenovanje direktorja nižati, prav tako pa Mestna občina Ptuj za predlagano spremembo ni predstavila pravno relevantnih argumentov, s katerimi bi spremembo utemeljevala.

Ker gre za ustanovitveni akt, katerega spremembe morajo poleg mestnega sveta Mestne občine Ptuj potrditi tudi občinski sveti 10 drugih občin ustanoviteljic, ocenjujemo, da je smiselno vsako spremembo natančneje premisliti in v razpravo vključiti tudi javni zavod, na katerega se spremembe nanašajo. Predvsem pa ni smiselno sprememb sprejemati parcialno, ampak v vsakokratno spreminjanje ustanovitvenega akta vnesti vse spremembe, ki so v določenem trenutku relevantne. Glede na dejstvo, da ustanovitveni akt ni bil spremenjen že od leta 2009, menimo, da sprememba, ki jo želi Mestna občina Ptuj (zniževanje strokovnih pogojev za direktorja), ni tako nujna, da je ne bi bilo mogoče obravnavati z ostalimi potrebnimi spremembami, saj se aktualni direktorici knjižnice mandat izteče šele v letu 2026.

Spremembe odloka bi bilo treba obravnavati po rednem postopku in vnesti še preostale potrebne spremembe, med katerimi izpostavljamo naslednje:

- **4. člen: Potrebno je spremeniti naslov zavoda**, tako da se pravilno glasi Prešernova ulica 33, Ptuj (Prešernova ulica 33-35 ni pravilno, ker je Prešernova ulica 34 stavba na nasprotni strani ulice, ki ni v lasti MO Ptuj oziroma v upravljanju KIPP). Prav tako so zaradi tega težave v pravnem smislu, saj v pogodbe ne moremo vpisovati takšnega

² Več informacij dostopnih na spletni strani: <https://iris.nuk.uni-lj.si/sl/bibliotekarski-izpit/bibliotekarski-izpit-za-bibliotekarja/>.

naslova, težave imamo tudi pri oddajanju dokumentov na nekatere spletne portale, saj ni možno vnesti dveh hišnih števil.

- **7. člen: Potrebno je iz odloka črtati Službo za razvoj mreže**, ker je bila z dosedanjimi spremembami odloka ukinjena in preimenovana v Oddelek za razvoj in digitalizacijo, vendar zaradi nomotehnične napake pri preteklem spreminjanju odloka ob ukinitvi ni bila izbrisana iz 7. člena.
- Glede na 119.a člen Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 50/07, 61/08, 99/09 – ZIPRS1011, 3/13, 81/16, 11/22, 96/22, 105/22 – ZZNSPP in 149/22) bi bilo treba obvezno v ustanovitveni akt vključiti določbo glede opravljanja tržne dejavnosti,³ do česar še ni prišlo, čeprav smo bili junija 2022 obveščeni, da bo to urejeno do konca leta 2023, kar je tudi zakonski rok, do katerega mora občina to svojo obveznost izpolniti.⁴ Predlagamo, da se navedena dopolnitev vključi **bodisi v 16. člen odloka bodisi v X. poglavje (Viri in način pridobivanja sredstev za delo zavoda)**.
- Predlagamo dopolnitev **17. člena** z dodatnimi dejavnostmi iz Standardne klasifikacije dejavnosti. Nabor teh dejavnosti bo bolj ustrežal dejanskim dejavnostim, ki jih opravlja knjižnica, in je posodobljen glede na predviden razvoj knjižnice v prihodnje, med drugim pa izpostavljam naslednje dodatne dejavnosti, ki bi lahko prišle v poštev:

17.290	Proizvodnja drugih izdelkov iz papirja in kartona
47.890	Trgovina na drobno na stojnicah in tržnicah z drugim blagom
47.910	Trgovina na drobno po pošti ali po internetu
52.100	Skladiščenje
53.200	Druga poštna in kurirska dejavnost
59.110	Produkcija filmov, video filmov in televizijskih oddaj
59.120	Post produkcijske dejavnosti pri izdelavi filmov, video filmov, televizijskih oddaj
62.020	Svetovanje o računalniških napravah in programih
62.030	Upravljanje računalniških naprav in sistemov
62.090	Druge z informacijsko tehnologijo in računalniškimi storitvami povezane dejavnosti
63.990	Drugo informiranje
70.220	Drugo podjetniško in poslovno svetovanje
72.190	Raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije
73.110	Dejavnost oglaševalskih agencij
73.120	Posredovanje oglaševalskega prostora
73.200	Raziskovanje trga in javnega mnenja
74.200	Fotografska dejavnost
74.300	Prevajanje in tolmačenje

³ 119.a člen Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije:

»Akt o ustanovitvi posrednega uporabnika državnega proračuna, ki je javni zavod in ki poleg javne službe opravlja tudi prodajo blaga in storitev na trgu, mora vsebovati določbo, da javni zavod prodajo blaga in storitev na trgu lahko izvaja le, če bo z izvajanjem te zagotovil najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov.«

⁴ Iz dopisa Mestne občine Ptuj z dne 21.6.2022 izhaja, da je Mestna občina Ptuj »zavezana, da v skladu z novim 119. členom Pravilnika uskladi ustanovitveni akt zavoda, in sicer z določbo, da javni zavod prodajo blaga in storitev na trgu lahko izvaja le, če bo z izvajanjem le-te zagotovil najmanj pokritje vseh s to dejavnostjo povezanih odhodkov« in »da je akt potrebno uskladiti do konca leta 2023«.

74.900	Drugje nerazvrščene strokovne in tehnične dejavnosti
82.990	Drugje nerazvrščene spremljajoče dejavnosti za poslovanje
85.600	Pomožne dejavnosti za izobraževanje
90.030	Umetniško ustvarjanje
90.040	Obratovanje objektov za kulturne prireditve
91.012	Dejavnost arhivov
91.020	Dejavnost muzejev
91.030	Varstvo kulturne dediščine
93.299	Druge nerazvrščene dejavnosti za prosti čas
94.120	Dejavnost strokovnih združenj
94.999	Dejavnost drugje nerazvrščenih članskih organizacij

- **23. člen** naj se dopolni na način, da bo med naloge direktorja vključeno tudi sprejemanje poslovnika knjižnice, cenika in akta o prodaji blaga in storitev na trgu, vse po predhodnem soglasju sveta zavoda, saj te pristojnosti v aktualnem odloku niso urejene; ustrezno se dopolni tudi 5. alineja 29. člena odloka glede pristojnosti sveta zavoda.
- **37. člen:** Potrebna je sprememba določbe, ki ureja sestavo strokovnega sveta. Dva člana naj bi imenovala Kulturniška zbornica RS, ki pa praktično ne deluje več in imamo knjižnice velike težave, saj zbornica ne izda sklepa o imenovanju članov. Predlagamo spremembo tako, da namesto Kulturniške zbornice dva člana imenuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- **41. člen:** Posodobijo naj se zemljiškoknjižni podatki o parcelah, saj se zemljiška knjiga ne vodi več po vložkih.
- V **X. poglavju** naj se pregledajo obstoječe določbe in vnesejo potrebne spremembe, predvsem – kot je bilo navedeno zgoraj – glede tržne dejavnosti in tudi glede vprašanja, ali knjižnica lahko pridobiva sredstva za svojo dejavnost iz oddajanja prostorov v najem, saj je vprašljiva pravilnost takšne določbe glede na 80. člen Zakona o javnih financah, ki določa, da najemnina od oddaje stvarnega premoženja v najem predstavlja prihodek proračuna države oziroma občine, ki je lastnik premoženja.

Opisane dopolnitve so samo nekatere izmed tistih, ki jih pri prenovi odloka ocenjujemo kot potrebne, seveda pa bi bilo treba v postopku spreminjanja odloka pregledati celotno besedilo in identificirati še morebitne dodatne potrebne spremembe.

Menimo, da mora biti temeljni kriterij za izbor direktorjev javnih zavodov strokovnost, kar se lahko zagotovi zgolj z ustreznimi strokovnimi kriteriji. Tudi Svet zavoda Knjižnice Ivana Potrča Ptuj je na svoji seji dne 21.9.2023 sprejel stališče, da ni smiselno zniževati kriterijev za imenovanje direktorja knjižnice ter da bi bilo treba pristopiti k celovitemu pregledu in prenovi Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, v postopek priprave sprememb pa aktivno vključiti tudi knjižnico (sklepi Sveta zavoda KIPP so v prilogi).

Glede na vse zgoraj navedeno predlagamo:

1) da spremembe Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, ki se nanaša zgolj na spremembo pogojev za imenovanje direktorja knjižnice, ne sprejmete, in

2) da se v nadaljevanju pregleda besedilo celotnega odloka in se uskladi z aktualno zakonodajo, pri čemer naj se spremembe vodijo po rednem postopku in se v postopek spreminjanja odloka vključi tudi Knjižnico Ivana Potrča Ptuj kot javni zavod, na katerega se spremembe nanašajo.

Za morebitne dodatne informacije ali vprašanja smo vam na voljo. Kontakt: Milena Doberšek, e-pošta: milena.dobersek@knjiznica-ptuj.si, telefonska številka: 02 771 48 02 ali 041 841 105.

S spoštovanjem.

Direktorica:
Milena Doberšek

Poslano priporočeno dne 6.10.2023 - županom in občinskim svetom občin:

- Občina Destričnik, Janežovski vrh 42, 2253 Destričnik,
- Občina Gorišnica, Gorišnica 83 a, 2272 Gorišnica,
- Občina Hajdina, Zg. Hajdina 44/a, 2288 Hajdina,
- Občina Juršinci, Juršinci 3/b, 2256 Juršinci,
- Občina Kidričevo, Kopališka ul. 14, 2325 Kidričevo,
- Občina Majšperk, Majšperk 39, 2322 Majšperk,
- Občina Markovci, Markovci 43, 2281 Markovci,
- Občina Videm, Videm pri Ptuj 54, 2284 Videm pri Ptuj,
- Občina Zavrč, Goričak 6, 2283 Zavrč in
- Občina Žetale, Žetale 4, 2287 Žetale

Priloga:

- Sklepi Sveta zavoda Knjižnice Ivana Potrča Ptuj št. 22/4-1, 22/4-2 in 22/4-3 z dne 21. 9. 2023

